

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ“

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.)

Приета от КС (протокол №11/09.04.2024г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(Доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „БИЗНЕС СРЕДА В ЕС“

ЗА СПЕЦ: „Международен бизнес и мениджмънт“ (на англ. език);

ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 10

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	210	-

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Калоян Колев)

2.
(Гл. ас. д-р Веннамин Тодоров)

Ръководител катедра:
„Обща икономическа теория“ (Доц. д-р Калоян Колев)

I. АНОТАЦИЯ

Основната цел на този курс е да запознае студентите с различните измерения на икономическата, социална, политическа и културна среда в Европейския съюз (ЕС). Чрез това им се дава възможност да развият по-дълбоко разбиране за факторите на околната среда, които влияят на бизнес организациите, които действат в рамките на Съюза. Модулът се фокусира върху бизнес последиците, произтичащи от политическите, социалните, икономическите и културни промени както в съвременния европейски, така и в глобален контекст. Той осигурява на студентите необходимите познания, обширна информация и способност за критичен анализ на основните тенденции в ЕС. Чрез теоретични и практически аспекти модулът се концентрира върху основни концепции, основни теории и сравнителен анализ на икономическите, социалните и демографските процеси, характерни за държавите-членки на ЕС.

В рамките на курса се разглеждат ключови теми, които включват институционалната структура на ЕС, сравнителен анализ на държавите-членки, основни общи политики, икономически и паричен съюз, публично финансиране и данъци, както и тенденции на пазара на труда.

В края на курса студентите ще бъдат в състояние да:

- разбират понятието бизнес среда;
- обяснят икономическите тенденции и тяхното въздействие върху политиките на ЕС;
- критично да анализират развитието в икономическите политики на ЕС;
- дефинират вътрешните и външните елементи, които влияят на бизнес средата на ЕС;
- провеждат бизнес анализ на местната и националната среда;
- приложат знания, критично разбиране и умения за решаване на проблеми в нови или непознати бизнес среди.

Този курс формира и развива следните **ключови компетентности** (съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г.)

- Личностна - способността да разсъждава за собствената си същност и поведение, да управлява ефективно времето и информацията, да работи в конструктивен диалог с други;
- Гражданска - способност за действие като отговорни граждани, за пълноценно участие в социалния живот въз основа на разбиране на социални, икономически правни и политически понятия и структури.
- Предприемаческа - креативност, критично мислене и умения за решаване на проблеми, поемане на инициатива, устойчивост, както и способността за екипна работа.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. ОСНОВИ И ЕВОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ.		3	3	
1.1.	Теоретични основи на регионалната интеграция.			
1.2.	Етапи на европейската интеграция.			
1.3.	ЕС на кръстопът.			
Тема 2. ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА ЕС.		3	3	

2.1.	Необходимостта от наднационални органи и общи принципи на управление на ЕС.			
2.2.	Институционалният триъгълник на ЕС: Европейската комисия, Европейският парламент и Съветът на Европейския съюз			
2.3.	Съдът на ЕС.			
2.4.	Европейски икономически и социален комитет. Агенциите на ЕС.			
Тема 3. ЕС В ГЛОБАЛНАТА ИКОНОМИКА.		3	3	
3.1.	Съвременни тенденции в глобалната икономика: глобализация и поява на нови центрове на власт.			
3.2.	Ролята на ЕС на глобална сцена: икономика, търговия и инвестиции.			
3.3.	Намаляващо влияние и конкурентоспособност на ЕС.			
Тема 4. СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА СТРАНИТЕ-ЧЛЕНКИ НА ЕС.		3	3	
4.1.	Географски условия и природни ресурси.			
4.2.	Икономическа сила и центрове на влияние.			
4.3.	Макроикономическа среда: заетост, цени, производителност, научноизследователска и развойна дейност, търговия.			
4.4.	Публични финанси.			
Тема 5. КЛЮЧОВИ ОБЩИ ПОЛИТИКИ НА ЕС.		3	3	
5.1.	Единен пазар. Политика на конкуренцията. Защита на потребителите и безопасност на продуктите.			
5.2.	Регионална политика и икономическо сближаване.			
5.3.	Иновации и изследвания.			
5.4.	Селско стопанство, рибарство и аквакултури.			
5.5.	Климат и енергийна политика. Европейската зелена сделка.			
Тема 6. УСЛОВИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА БИЗНЕСА В ЕС		4	4	
6.1.	Икономически и валутен съюз на ЕС			
6.2.	Лихвените проценти и паричната политика на ЕЦБ			
6.3.	Корпоративно финансиране и финансовите пазари на ЕС			
6.4.	Източници на финансиране за малки и средни предприятия			
6.5.	Показатели за условията на финансиране			
Тема 7. БИЗНЕСА И ПУБЛИЧНОТО ФИНАНСИРАНЕ НА ЕС		3	3	
7.1.	Многогодишна финансова рамка на ЕС			
7.2.	Характеристики на бюджета на ЕС			
7.3.	Бизнес финансиране от бюджета на ЕС			
7.4.	Бизнес финансиране от публичните финансови институции на ЕС			
Тема 8. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ НА БИЗНЕСА В ЕС		3	2	
8.1.	Данъчен суверенитет и данъчни разлики			
8.2.	Корпоративно подоходно			

8.3.	Облагане на труда и фирмени разходи.			
8.4.	Стратегии за данъчна оптимизация на бизнеса			
Тема 9. ТРУДОВИ РЕСУРСИ В ЕС		3	4	
9.1.	Пазар на труда в ЕС: характеристики и тенденции			
9.2.	Застаряването на населението на ЕС: последици за бизнеса			
9.3.	Миграцията и динамиката на пазара на труда в ЕС			
9.4.	Количеството и качеството на човешкия капитал в ЕС			
Тема 10. СОЦИОКУЛТУРНА СРЕДА НА ЕС		2	2	
10.1.	Социално-културни фактори: компонент на PEST анализа			
10.2.	Поколенията X, Y и Z на работното място и като потребители			
10.3.	Анализът на културните измерения на Хофстеде в ЕС			
10.4.	Канали за въздействие върху бизнес дейностите			
	Обща сума:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Контролен тест	1	30
1.2.	Анализ на казуси и презентации	2	70
1.3.	Курсов проект	1	50
Общо за семестриалното оценяване:		4	150
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		5	210

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Baldwin, R. and Wyplosz, Ch. (2019). The Economics of European Integration (6th Edition), McGraw-Hill Education
2. Rommerskirchen, Ch. (2019). EU Fiscal Policy Coordination in Hard Times: Free Riders on the Storm, Exford University Press
3. Tomann, H. (2017). Monetary Integration in Europe: The European Monetary Union after the Financial Crisis (Studies in Economic Transition) (2nd Edition), Palgrave Macmillan

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

4. Denis, C., K. Mc Morrow and W. Röger (2006). Globalization: Trends, Issues and Macro Implications for the EU. Directorate-General for Economic and Financial Affairs, EC, Brussels, Belgium.
5. Annalisa, F. & Sofia, G. (2022). Financing Conditions Through the Lens of Euro Area Companies. Economic Bulletin Boxes, European Central Bank, Vol. 8.
6. Popov, A. & Steininger, L. (2023). Monetary Policy and Local Industry Structure. ECB Working Paper No. 2023/2778.
7. European Commission (2021). Business Taxation for the 21st Century. COM(2021) 251 final, Brussels.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. World Bank. (2020). Doing Business report. World Bank Group.
2. Todorov, V. (2023). Stabilization Role of the Macroeconomic Policy during the COVID-19 Crisis. Economic Archive, Vol. 76(3), pp. 63–78.
3. Todorov, V. (2017). Trends and Determinants of Bulgaria's International Debt Securities Financing. Izvestiya Journal of Varna University of Economics, Varna: Science and Economic Publ. House, Vol. 61(4), pp. 362-376.
4. Council Directive (EU) 2022/2523 of 14 December 2022 on ensuring a global minimum level of taxation for multinational enterprise groups and large-scale domestic groups in the Union.
5. Sackmann, S. (2018). Culture and European Business Environment. The Routledge Companion to European Business, New York: Routledge, pp.101-112.